

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Vassdragskonsesjon

I medhold av lov av 24. november 2000, nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 8, kgl. res. av 15. desember 2000 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet 19. desember 2000 og 10. desember 2004

gis tillatelse til

Skår kraftverk

Meddelt: Ottar Skår

Dato: **13 MAI 2009**

Varighet: Ubegrenset

Ref: NVE 200700418-24/200601511

Kommune: Vanylven

Fylke: Møre og Romsdal

Vassdrag: Skårelva

Vassdragnr.: 093.32

I medhold av lov av 24. november 2000, nr. 82 om vassdrag og grunnvann (vannressursloven) § 8, kgl. res. av 15. desember 2000 og fullmakt gitt av Olje- og energidepartementet 19. desember 2000 og 10. desember 2004, gir Norges vassdrags- og energidirektorat under henvisning til søknad av 28.7.2007 og til vedlagt KI-notat nr. 30/2009

Ottar Skår

konsesjon til bygging av Skår kraftverk i Skårelva, Vanylven kommune i Møre og Romsdal på følgende vilkår:

1. vannslipping

Det skal slippes en minstevannføring fra inntaksdammen i Skårelva lik:

Fra 1. mai – 30. september 30 l/s

Fra 1. oktober – 30. april 12 l/s

Dersom tilsiget er mindre enn kravet til minstevannføring skal hele tilsiget slippes forbi. Kraftverket skal i slike tilfeller ikke være i drift. Kraftverket skal til en hver tid kjøres etter tilsiget, alle endringer skal skje gradvis, og typisk start/stopp kjøring skal ikke forekomme.

Ved inntaksdammen skal det etableres måleanordning for registrering av minstevannføring. Dataene skal forelegges NVE ved forespørsel.

2. Bortfall av konsesjon

Konsesjonen faller bort hvis ikke arbeidet er satt i gang senest fem år fra konsesjonens dato og fullføres innen ytterligere fem år jf. vannressursloven § 19 og vassdragsreguleringsloven § 12 nr. 1 tredje ledd. Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) kan forlenge fristen med inntil fem nye år. I fristene regnes ikke den tid som på grunn av særlige forhold (vis major), streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

3. Konsesjonærs ansvar ved anlegg/drift m.v.

Konsesjonæren plikter å påse at han selv, hans kontraktører og andre som har med anleggsarbeidet og kraftverksdriften å gjøre, unngår ødeleggelse av naturforekomster, landskapsområder, fornminner m.v., når dette er ønskelig av vitenskapelige eller historiske grunner eller på grunn av områdenes naturskjønnhet eller egenart. Dersom slike ødeleggelser ikke kan unngås, skal rette myndigheter underrettes i god tid på forhånd.

4. Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Godkjenning av planer og tilsyn med utførelse og senere vedlikehold og drift av anlegg og tiltak som omfattes av denne post er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med dette dekkes av konsesjonæren.

Konsesjonæren plikter å legge fram for NVE detaljerte planer med nødvendige opplysninger, beregninger og kostnadsoverslag for reguleringsanleggene. Arbeidet kan ikke settes i gang før planene er godkjent. Anleggene skal utføres solid, minst mulig skjemmende og skal til enhver tid holdes i full driftsmessig stand.

Konsesjonæren plikter å planlegge, utføre og vedlikeholde hoved- og hjelpeanlegg slik at det økologiske og landskapsarkitektoniske resultat blir best mulig.

Kommunen skal ha anledning til å uttale seg om planene for anleggsveger, massetak og plassering av overskuddsmasser.

Konsesjonæren plikter å skaffe seg varig råderett over tipper og andre områder som trengs for å gjennomføre pålegg som blir gitt i forbindelse med denne post.

Konsesjonæren plikter å foreta en forsvarlig opprydding av anleggsområdene. Oppryddingen må være ferdig senest 2 år etter at vedkommende anlegg eller del av anlegg er satt i drift.

Hjelpeanlegg kan pålegges planlagt slik at de senere blir til varig nytte for allmennheten dersom det kan skje uten uforholdsmessig utgift eller ulempe for anlegget.

Ansvar for hjelpeanlegg kan ikke overdras til andre uten NVEs samtykke.

NVE kan gi pålegg om nærmere gjennomføring av plikter i henhold til denne posten.

5. Naturforvaltning

I

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av fylkesmannen

- a. å sørge for at forholdene i Skårelva er slik at de stedege fiskestammene i størst mulig grad opprettholder naturlig reproduksjon og produksjon og at de naturlige livsbetingelsene for fisk og øvrige naturlig forekommende plante- og dyrepopulasjoner forringes minst mulig,
- b. å kompensere for skader på den naturlige rekruttering av fiskestammene ved tiltak,
- c. å sørge for at fiskens vandringsmuligheter i vassdraget opprettholdes og at overføringer utformes slik at tap av fisk reduseres,
- d. å sørge for at fiskemulighetene i størst mulig grad opprettholdes.

II

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av fylkesmannen å sørge for at forholdene for plante- og dyrelivet i området som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen forringes minst mulig og om nødvendig utføre kompenserende tiltak.

III

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av fylkesmannen å sørge for at friluftslivets bruks- og opplevelsesverdier i området som berøres direkte eller indirekte av anleggsarbeid og ev. regulering tas vare på i størst mulig grad. Om nødvendig må det utføres kompenserende tiltak og tilretteleggingstiltak.

IV

Konsesjonæren plikter etter nærmere bestemmelse av fylkesmannen å bekoste naturvitenskapelige undersøkelser samt friluftslivsundersøkelser i de områdene som berøres av utbyggingen. Dette kan være arkiveringsundersøkelser. Konsesjonæren kan også tilpliktes å delta i fellesfinansiering av større undersøkelser som omfatter områdene som direkte eller indirekte berøres av utbyggingen.

V

Alle utgifter forbundet med kontroll og tilsyn med overholdelsen av ovenstående vilkår eller pålegg gitt med hjemmel i disse vilkår, dekkes av konsesjonæren.

6. Automatisk fredete kulturminner

Konsesjonæren plikter i god tid før anleggsstart å undersøke om tiltaket berører automatisk fredede kulturminner etter lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 9. Viser det seg at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredede

kulturminner, plikter konsesjonæren å søke om dispensasjon fra den automatiske fredningen etter kulturminneloven § 8 første ledd, jf. §§ 3 og 4.

Viser det seg i anleggs- eller driftsfasen at tiltaket kan være egnet til å skade, ødelegge, flytte, forandre, skjule eller på annen måte utilbørlig skjemme automatisk fredete kulturminner som hittil ikke har vært kjent, skal melding om dette sendes fylkeskommunens kulturminneforvaltning med det samme og arbeidet stanses i den utstrekning tiltaket kan berøre kulturminnet, jf. lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner § 8 annet ledd, jf. §§ 3 og 4.

7. Ferdsel m.v.

Konsesjonæren plikter å erstatte utgifter til vedlikehold og istandsettelse av offentlige veger, bruer og kaier, hvis disse utgifter blir særlig øket ved anleggsarbeidet. I tvisttilfelle avgjøres spørsmålet om hvorvidt vilkårene for refusjonsplikten er til stede, samt erstatningens størrelse ved skjønn på konsesjonærens bekostning.

Konsesjonæren plikter i nødvendig utstrekning å legge om turiststier og klopper som er i jevnlig bruk og som vil bli neddemmet eller på annen måte ødelagt/utlengt.

8. Terskler m.v.

I de deler av vassdragene hvor inngrepene medfører vesentlige endringer i vannføring eller vannstand, kan NVE pålegge konsesjonæren å bygge terskler, foreta biotopjusterende tiltak, elvekorreksjoner, opprensninger m.v. for å redusere skadevirkninger.

Dersom inngrepene forårsaker erosjonsskader, fare for ras eller oversvømmelse, eller øker sannsynligheten for at slike skader vil inntreffe, kan NVE pålegge konsesjonæren å bekoste sikringsarbeider eller delta med en del av utgiftene forbundet med dette.

Arbeidene skal påbegynnes straks detaljene er fastlagt og må gjennomføres så snart som mulig.

Terskelpålegget vil bygge på en samlet plan som ivaretar både private og allmenne interesser i vassdraget. Utarbeidelse av pålegget samt tilsyn med utførelse og senere vedlikehold er tillagt NVE. Utgiftene forbundet med tilsynet dekkes av konsesjonæren.

9. Hydrologiske observasjoner, kart m.v.

Konsesjonæren skal etter nærmere bestemmelse av NVE utføre de hydrologiske observasjoner som er nødvendige for å ivareta det offentlige interesser og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige.

De tillatte reguleringsgrenser markeres ved faste og tydelige vannstandsmerker som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle kart som konsesjonæren måtte la oppta i anledning av anleggene, skal sendes Statens kartverk med opplysning om hvordan målingene er utført.

10. Etterundersøkelser

Konsesjonæren kan pålegges å utføre og bekoste etterundersøkelser av regulerings virkninger for berørte interesser. Undersøkelsesrapportene med tilhørende materiale skal stilles til rådighet for det offentlige. NVE kan treffe nærmere bestemmelser om hvilke undersøkelser som skal foretas og hvem som skal utføre dem.

11. Luftovermetning

Konsesjonæren plikter i samråd med NVE å utforme anlegget slik at mulighetene for luftovermetning i magasiner, åpne vannveger og i avløp til elv, vann eller sjø blir minst mulig. Skulle det likevel vise seg

ved anleggets senere drift at luftovermetning forekommer i skadelig omfang, kan konsesjonæren etter nærmere bestemmelse av NVE bli pålagt å bekoste tiltak for å forhindre eller redusere problemene, herunder forsøk med hel eller delvis avstengning av anlegget for å lokalisere årsaken.

12. Varslingsplikt

Konsesjonæren plikter å varsle NVE om navne- og/eller adresseendringer. Ved eventuell overdragelse av anlegget skal NVE godkjenne overdragelsen i forkant

13. Kontroll med overholdelsen av vilkårene

Konsesjonæren underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av Olje- og energidepartementet til kontroll med overholdelsen av de oppstilte vilkår. Utgiftene med kontrollen erstattes det offentlige av konsesjonæren etter nærmere regler som fastsettes av Olje- og energidepartementet.

For å sikre at vedtak i medhold av vannressursloven blir gjennomført, kan den ansvarlige pålegges tvangsmulkt til staten, jf. vannressursloven § 60. Pålegg om mulkt er tvangsgrunnlag for utlegg. Når et rettstridig forhold er konstatert kan det gis pålegg om retting og om nødvendig pålegges stans i pågående virksomhet, jf. vannressursloven § 59.

Overskrides konsesjon eller konsesjonsvilkårene eller pålegg fastsatt med hjemmel i vannressursloven kan dette straffes med bøter eller fengsel inntil tre måneder, jf. vannressursloven § 63 første ledd bokstav c.

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

KI-notat nr.: 30/2009 - Bakgrunn for vedtak

Søker/sak:	Ottar Skår/Skår kraftverk		
Fylke/kommune:	Møre og Romsdal/Vanylven		
Ansvarlig:	Øystein Grundt	Sign.:	
Saksbehandler:	Eirik Bjerke Thorsen	Sign.:	
Dato:	13 MAI 2009		
Vår ref.:	NVE 200700418-23/200601511		
Sendes til:	Søker og alle som har uttalt seg til saken		

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Telefon: 22 95 95 95
Telefaks: 22 95 90 00
E-post: nve@nve.no
Internett: www.nve.no

Org. nr.:
NO 970 205 039 MVA
Bankkonto:
0827 10 14156

Søknad om tillatelse til å bygge Skår kraftverk i Vanylven kommune, Møre og Romsdal fylke

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	2
Høring og distriktsbehandling	4
Søkers kommentar til høringsuttalelsene	8
Justerte planer	9
Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader	9
NVEs vurdering	14
NVEs konklusjon	18

Sammendrag

Søknaden gjelder tillatelse etter § 8 i vannressursloven til bygging av Skår kraftverk i Vanylven kommune i Møre og Romsdal. Søknaden behandles i henhold til reglene i kapittel 3 i samme lov. Det er videre søkt om tillatelse etter energiloven for etablering av nødvendige høyspentanlegg. Kraftstasjonen skal tilknyttes eksisterende linjenett med jordkabel, som trolig vil få en lengde på ca. 200 meter.

Det omsøkte kraftverket vil utnytte fallet i Skårelva fra kote 335, alternativt kote 345, og ned til planlagt kraftstasjon på kote 20. Installert effekt er på 1,37 MW med en årsproduksjon på 4,32 GWh. Det søkes om å drifte kraftverket uten slipp av minstevannføring på berørt strekning i Skårelva. Rørgaten vil få en lengde på ca. 980 meter og i søknaden er det skissert at nedre del på 380 meter skal graves ned. De øvre 600 meterne skal etter planen gå i dagen. Det må bygges adkomstvei til kraftstasjonen i tillegg til at det må fremføres anleggsvei til inntaket på kote 335.

Tiltakshaver for prosjektet er Ottar Skår.

Vanylven kommune og Møre og Romsdal fylke går ikke imot tiltaket, men mener det knytter seg landskapsmessige utfordringer til prosjektet i forhold til rørgate i dagen, anleggsveifremføring samt at Skårelvas landskapsverdi vil reduseres ved redusert vannføring. Fylket mener at det må settes krav om minstevannføring. Kommunen mener det er grunn til å tro at redusert vannføring i elven vil ha negativ effekt på lokalmiljøet på Skår. Ålesund – Sunnmøre Turistforening går imot at det gis konsesjon av hensyn til biologisk mangfold. Rolf Arne Skår, Gnr/Bnr 77/3, har flere merknader til det omsøkte prosjektet.

NVE mener at en utnyttelse av Skårelva vil gi et visst positivt bidrag i form av noe økt kraftproduksjon og lokal verdiskapning. På den andre siden mener NVE at det knytter seg landskapsmessige utfordringer til prosjektet med redusert vannføring i en eksponert foss, åpen rørgate samt dels komplisert anleggsvei i bratt terreng. Avbøtende tiltak som slipp av minstevannføring hele året og godt planlagt og utført anleggsarbeid vil etter vårt syn i tilstrekkelig grad redusere skadevirkningene for landskap og livsmiljøet i og langs vassdraget på utbyggingsstrekningen.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelser mener NVE at fordelene og nytten ved det omsøkte tiltaket overstiger skaden for private og allmenne interesser som blir berørt slik at kravet i vannressursloven § 25 er oppfylt. NVE gir derfor Ottar Skår tillatelse etter § 8 i vannressursloven til å bygge Skår kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår.

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Ottar Skår, 6140 Syvde datert 28.7.2007:

"Ottar Skår ønsker å utnytte vannfallet i Skårelva, vassdrag nr. 093.32 i Vanylven kommune i M&R fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- å bygge Skår kraftstasjon på Gnr. 77 Bnr. 1
- å kjøre anlegget i takt med tilsiget fra bekkeinntaket ved kote 360 i Skårelva

2. Etter energiloven om tillatelse til:

- bygging og drift av Skår kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og jordkabel fram til 22 kV linje som beskrevet i søknaden. Stasjonshus/stasjon, trafo og jordkabel blir liggende på byggherrens eiendom. Planer er forelagt Tussa Energi, som har områdekonsesjon.

Utbyggingen blir foretatt i samråd med Tussa, jordkabling på høyspentsiden skal bekostes av byggherre, tilknytning 22 kV linje foretas av Tussa Energi."

Fra søknaden gjengir vi hoveddata for kraftverket:

<i>Nedbørfelt (km²)</i>	<i>3,39</i>
<i>Middelvannføring m³/s</i>	<i>0,322</i>
<i>Alminnelig lavvannføring m³/s</i>	<i>0,012</i>
<i>Inntak på kote</i>	<i>360</i>
<i>Avløp på kote</i>	<i>20</i>
<i>Brutto fallhøyde (m)</i>	<i>340</i>
<i>Midlere energiekvivalent kWh/m³</i>	<i>0,812</i>
<i>Slukeevne, maks. (m³/s)</i>	<i>0,50</i>
<i>Slukeevne, min. (m³/s)</i>	<i>0,014</i>
<i>Tilløpsrør, diameter (mm)</i>	<i>500</i>
<i>Tilløpsrør, lengde (m)</i>	<i>1140</i>
<i>Installert effekt, maks. (MW)</i>	<i>1,4</i>
<i>Brukstid (t) pr år</i>	<i>3378</i>
<i>Inntaksvolumvolum m³</i>	<i>540</i>
<i>Produksjon, vinter (GWh) (1/10 – 30/4)</i>	<i>2,31</i>
<i>Produksjon, sommer (GWh) (1/5 – 30/9)</i>	<i>2,42</i>
<i>Produksjon, årlig middel (GWh)</i>	<i>4,73</i>
<i>Utbyggingskostnad (mill.kr) 2006 kr.</i>	<i>10,6</i>
<i>Utbyggingspris (kr/kWh)</i>	<i>2,24</i>

<i>Generator</i>	<i>Ytelse MVA</i>	<i>Spennning kV</i>
	<i>1,6</i>	<i>0,69</i>
<i>Transformator</i>	<i>Ytelse MVA</i>	<i>Omsetning kV/kV</i>
	<i>2,0</i>	<i>0,69/22</i>
<i>Jordkabel</i>	<i>Lengde m</i>	<i>Nominell spenning kV</i>
<i>3x1x50 AI TSLE</i>	<i>180</i>	<i>22</i>

Høring og distriktsbehandling

NVE har mottatt følgende høringsuttalelser til søknaden:

Vanylven kommune v/planutvalget har i møte den 15.10.2007 fattet følgende vedtak:

"Planutvalet i Vanylven kommune oppmodar NVE til å stille strenge krav til skånsam opparbeiding av anlegget, slik at fjernverknaden på landskapsrommet ikkje blir vesentleg ringare enn det er i dag."

Fra saksutredningen gjengir vi følgende:

"....

Administrasjonen er noko delt i høve til kor negative effektane vil vere av dette tiltaket, men i alle høve bør planutvalet oppmode NVE til å stille visse krav til skånsam utføring av anlegget, spesielt i høve til fjernverknaden av tiltaket som vil vere synleg frå andre sida av fjorden og ligg i eit av dei villeste og mest naturskjønne områda i heile kommunen.

Miljøkonsekvensar:

Tiltaket vil ha ein viss innverknad på den delen av vassstrengen som er omfatta av tiltaket, i tillegg til at anleggsveg og liknande potensielt kan ha ei omfattande fjernverknad i høve til den eksponerte plasseringa rett under Skåratindane. Dessutan er det grunn til å tru at redusert vassføring i elva vil ha ein særdeles negativ effekt på lokalmiljøet på Skår."

Møre og Romsdal fylke har i brev av 4.10.2007 gitt følgende uttalelse:

"....

Bakgrunn

- Skårelva småkraftverk vil utnytte fallet i Skårelva frå kotehøgde 320 ned til eit kraftverk på kote 20.
- Maksimal slukeevne er på 500 l/s. Dette er 155 % av middelvassføringa på 322 l/s. Minimum slukeevne er på 14 l/s og alminneleg lågvassføring er rekna til 7 l/s.
- Det er ikkje føresett minstevassføring.
- Vassvegen blir om lag 500 m. I bratthenget skal røyr gata ligge på brakettar i dagen.
- Det er rekna med ein midlare årsproduksjon på ca. 4,7 GWh med installert effekt på 1,4 MW.

Vurdering

I konsesjonssaker vil Møre og Romsdal fylke kome med synspunkt på dei framlagte planane med særleg vekt på miljø (inkludert fisk og almenne interesser), forureining, landbruk og kulturminne. Til dette prosjektet har vi følgjande merknader:

Natur - og miljøvern

Biologisk mangfald

Vi har ikkje vesentlege merknader til biologisk mangfald rapporten og dei konklusjonane som er gjort der. Det er positivt at rapporten bygger på granskingar av både karplanter, lav, moser og sopp kombinert med identifisering av naturtypar. Vi kjenner heller ikkje til registrerte naturverdiar ut over det som er omtalt i denne rapporten.

Vasslevande insekt og andre organismar som både fisk og fuglar lever av er avhengig av ei viss minstevassføring i elva. Det er minimumsvassføringa som vil vere kritisk faktor for desse organismane. Vi vil minne om at det ikkje er gjort nærare undersøkingar i vassstrengen. Små elver som Skårelva kan i kortare perioder gå tørre. Utan minstevassføring kan desse periodane bli lengre og vassføringa vil også bli sterkt redusert i store deler av året etter ei utbygging. Det finst m.a. fossefall i vassdraget. Vi observerte sjølv to individ under ei kort synfaring den 2 oktober. I ein situasjon der fleire og fleire småvassdrag blir utbygde utan at vi har fullt oversyn over kva konsekvensar dette har for det biologiske mangfaldet, må "føre var prinsippet" leggjast til grunn når ein vurderer trongen for minstevassføring. For å sikre eit minimum av økologisk driftsvassføring i vassdraget kan vi derfor ikkje tilrå at det blir fritak frå krav om ei viss minstevassføring. Dette har også Miljøfaglig Utredning AS (MFU) tilrådd i biologisk mangfald rapporten.

Landskap

Hovudutfordringa med dette tiltaket synest å vere dei landskapsmessige konsekvensane i den midtre og svært bratte delen av traseen. Her skal røyrkata gå i dagen (bolta fast på brakettar). Tilkomstvegen er i søknaden skissert parallelt med røyrkata. Det brattaste partiet gjennom granfeltet og eit stykke ovanfor har etter det vi kan sjå av kartet ein stigningsgrad på 300 (eller nærare 55 %). Søknaden inneheld ikkje nærare omtale av vegen anna enn at den kun skal nyttast under anleggsarbeidet og seinare gro att av seg sjølv. Ein detaljert trase er ikkje innteikna på kart. Dette er også påpeika av MFU som av den grunn ikkje har vurdert naturverdiane i naturbeitemarka. På spørsmål til utbyggaren opplyser han at tilkomstvegen ikkje skal gå parallelt med røyrkata, men vil bli lagt i ein del svingar oppover beitemarka og vidare gjennom granfeltet. I overkant av granfeltet er det også naudsynt med noko sprenging, utan at dette er nærare konkretisert. Tiltaket vil også influere landskapsopplevinga på større avstand da prosjektområdet er tydelig eksponert også frå den andre sida av fjorden (vedlagt foto).

Med bakgrunn i søknaden synest vi ikkje at dei reelle landskapsmessige konsekvensane av tiltaket er særleg godt synleggjort.

Vi kunne også ønskje vurdering av eit alternativt prosjekt med inntak lenger ned, t.d. nedanfor fossen i overkant av beitemarka.

Konklusjon

- Dei landskapsmessige konsekvensane synest å vere hovudutfordringa i prosjektet. Etter vårt syn er desse ikkje godt nok synleggjort i søknaden.
- For å sikre eit minimum av økologisk driftsvassføring i vassdraget kan vi ikkje tilrå at det blir fritak frå krav om ei viss minstevassføring.
- Vi kan ikkje sjå at det er naudsynt med særskilt behandling etter laks- og innlandsfisklova.
- Vi kan ikkje sjå at utbygginga vil føre til slik fare for forureining at det er naudsynt med særskilt behandling etter forureiningslova."

Statens vegvesen, Region midt, uttaler i brev av 12.10.2007:

"....

Vi har for vår del ikkje merknader til søknaden om konsesjon for bygging av Skår småkraftverk på Skår - gnr. 77 bnr. 1."

TUSSA NETT AS uttaler følgende i brev datert 11.09.2007:

"

Det planlagde kraftverket vil vere eit elvekraftverk utan regulering. Installert effekt vil vere 1,4 MW og årleg middelproduksjon er berekna til 4,73 GWh. Kraftverket er planlagd tilknytt Tussa Nett AS sitt lokale 22 kV nett, via ein om lag 160 meter 22 kV jordkabel.

Vi har gjort utrekningar for å vurdere nettkapasitet ved innmating av 1,4 MW frå ovannemnde kraftverk. Utrekningane viser at det er kapasitet i Tussa Nett AS sitt distribusjons- og regionalnett til å ta i mot produksjon frå Skår småkraftverk.

Skår småkraftverk har nettavtale med Tussa Nett AS for innmating av 1,4 MW. Grunna stor pågang av førespurnader om nettilknytning av småkraftverk i Tussa Nett AS sitt nett, har nettavtalen ei tidsavgrensing fram til 16.11.2007. Dersom kraftverket ikkje er bygd innan denne datoen må det gjerast nye kapasitetsvurderingar. Tussa Nett AS kan om ønskjeleg ta på seg driftsansvaret for høgspenitanlegget for Skår småkraftverk.

På grunn av mange planar om ny småkraftutbygging i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane kan innmating av produksjon i periodar overstige eksisterande kapasitet i overliggande nett. Dette gjeld spesielt i flaumsituasjonar med høg produksjon både i regulerte og uregulerte kraftverk. Statnett SF har planar om å temperaturoppgradere 132 kV linja mellom Haugen og Sykkylven seinare i år. I følgje brev frå Statnett SF til Tussa Nett AS, datert 10.04.2007, vil det vere ledig kapasitet til å mate 40 MW ny småkraft inn på 132 kV nettet i Møre og Romsdal sør for Ørskog etter oppgraderinga av 132 kV linje Haugen-Sykkylven.

Ut over dette har Tussa Nett AS ingen merknadar til konsesjonssøknaden for bygging av Skår småkraftverk.

ISTAD NETT AS har i brev av 18.9.2007 uttalt følgende:

"

Ottar Skår søker om tillatelse til å bygge Skår småkraftverk med tilhørende elektriske anlegg i Vanylven kommune i Møre og Romsdal. Installert effekt vil være 1,4 MW og en midlere årlig produksjon prognosert til 4,73 GWh.

Kraftverket er planlagt tilknyttet eksisterende 22 kV nett via en ca. 180 meter lang 22 kV jordkabel. Det er Tussa Nett AS som er eier av eksisterende 22 kV nett som kraftverket tilkobles. 22 kV nettet er tilknyttet regionalnettet i Åheim transformatorstasjon (66/22 kV) og videre sentralnettet (132/66 kV) i Bryggja. Av søknaden går det ikke fram hvorvidt det er kapasitet i overliggende nett ved idriftsettelse av Skår småkraftverk og evt. andre småkraftverk i området.

I følge telefonsamtale 18.09.07 med Tone Sundklakk i Tussa Nett AS, har dagens distribusjons- og regionalnett, kapasitet til å ta i mot produksjonen fra Skår småkraftverk. Konsesjonssøker må uansett avklare nettilknytning og kapasitet i 22 og 66 kV nettet i området med Tussa Nett AS. Når det gjelder sentralnettet kan det med dagens nett og mange nye småkraftverk under bygging og planlegging, tidvis også oppstå kapasitetsproblemer. Dette gjelder særlig 132 kV ledningen Haugen- Sykkylven-Ørskog og dels også 420/132 kV transformering i Ørskog. På grunn av normal deling av sentralnettet i Åskåra kan produksjonsoverskudd over Åheim transformatorstasjon via Bryggja vekselvis mates mot Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Det er her også planer om oppgradering/nybygging som vil øke kapasiteten. Konsesjonsgitt 132 kV forbindelse Sula-Hareid og konsesjonssøkt 420 kV ledning Ørskog - Fardal med mulige

transformeringer vil avhjelpe situasjonen. Det er behov for å koordinere tilknytning av nye kraftverk i området med kapasitetsøkningen i nettet.

Møre og Romsdal vil i de nærmeste årene få en stor ubalanse mellom forbruk og tilgjengelig produksjon av elektrisk kraft. I 2008 er det prognosert et underskudd på elektrisk energi på 5 TWh/år i fylket. All ny produksjon i området vil i større eller mindre grad bidra til å redusere dette underskuddet.

Under forutsetning av koordinering og avklaring med Tussa Nett om nettilknytning av Skår småkraftverk, har Istad Nett som utredningsansvarlig i Møre og Romsdal, ingen ytterligere merknader til at Ottar Skår gis konsesjon for bygging av Skår småkraftverk i henhold til søknad."

Ålesund – Sunnmøre Turistforening har gitt følgende uttalelse i brev av 18.9.2007:

"....

I følge rapport angående påvirkning på biologisk mangfold, vil denne utbyggingen ha middels til store negative konsekvenser. I tillegg planlegges et annet kraftverk i umiddelbar nærhet.

Ålesund-Sunnmøre Turistforening ber om at det ikke gis konsesjon til bygging av Skår kraftverk."

Rolf Arne Skår, 6140 Syvde, har gitt følgende uttalelse i brev datert 22.8.2007:

"....

Viser til annonse i Synste Møre 16.08.2007 og vil legge inn merknad til søknaden om konsesjon for bygging av kraftverk i Skåraelva.

Merknad 1.

Vi er eigarar av gnr. 77 bnr. 3. på Skår, ein bustadparsell som er utskilt frå gnr. 77 bnr. 1. Vi har tinglyst rett til vatn frå bnr. 1. Vi har vasskjelda vår frå ein brønn som er plassert slik vedlagt kart viser. Denne vasskjelda kjem frå Skåraelva under jorda og renn vidare ut i sjøen. Ved ei utbygging av kraftverk i Skåraelva, med påfylgjande mindre vassføring, vil elva verte utan vatn i nedre del på sommaren og om vinteren vil den mindre vassføringa føre til at vatnet i elvas nedre del frys til. Vi krev at vår bustadeigedom vert sikra ny vassforsyning under og etter ei eventuell utbygging av Skåraelva, dersom det viser seg at vår vassskjelde vert påverka av ei utbygging.

Merknad 2.

Viser til vedlegg 8 der nett-tilknytning til Tussa sitt ledningsnett er lagt over vår eigedom. Dette vert ikkje akseptert og må leggest utenom vår eigedom.

Merknad 3.

Vidare vil vi påpeike at ei eventuell utbygging av Skåraelva, vil forringe naturen på Skår med inngrep som inneber at fossane i elva vert borte og det same med kulpane som det har vore fiska og bada i om sommaren.

Søkers kommentar til høringsuttalelsene

Søker har i brev av 12.12.2007 kommentert de innkomne høringsuttalelsene slik:

"....

1) Vanylven kommune, brev av 16.10.2007

Vanylven kommune viser til Planutvalet sin mening om situasjonen i forbindelse med utbyggingen og nevner fjernverknaden av tiltaket. Til dette er det å si at alle falleierne på Skår er enig og støtter utbyggingen. Med hensyn til fjernverknaden så finnes det en bebyggelse på motsatt side av fjorden som heter Eidså ingen av beboerne har gitt uttale og har ikke innvendinger i saken. Det er en selvfølge at utbyggingen blir så skånsom som mulig, og blir utført etter dialog med kommuna. Det er hyggelig at administrasjonen i kommuna ved flere tilfeller har gitt muntlig støtte og sier de går inn for tiltaket.

2) Møre og Romsdal fylke, brev av 4.10.2007

Det blir ikke opparbeidet vei gjennom beitemarken, den midlertidige traktorvei som vil gi atkomst til inntaket under byggetiden vil gå i en trase gjennom skogspartiet ovenfor beitemarken. Entreprenøren vil utarbeide de endelige detaljer for utbyggingen slik at det passer inn også med fylkesmannens anmerkninger. Vi nevner også at gårdsbrukene på Skår ikke lenger driver med dyrehald. Nedbørsfeltet nedstrøms inntaket, som har tilsig til Skårelva, er relativt stort og beskrevet i konsesjonssøknaden, derfor mener vi at det ikke behøves forbislepp ved inntaket i tillegg. Alternativ om å legge inntaket nedstrøms fossen ble diskutert i plenum på det første orienteringsmøtet, det var ikke gehør for en slik løsning. Miljøfaglig Utredning AS ble leiet inn for å gi utredning på miljør siden, en kan tilføye at ingen beboere i lokalområdet, ei heller de på motsatt side av fjorden har innvendingar mot tiltaket.

3) Statens Vegvesen, region midt, brev av 18.09.2007

Vi takker for holdningen til Vegvesenet og noterer oss det.

4) Istad Nett AS, brev av 18.09.2007

Brevet fra Istad Kraft AS er positivt for saken og vi noterer oss orienteringen

5) Tussa Nett AS, brev av 11.09.2007

Tussa Nett AS angir sine punkt, vi har hatt en grei dialog med Tussa Nett AS og vi noterer oss at de ikke har videre merknader til søknaden. Vi forventer videre godt samarbeid med Tussa.

6) Ålesund-Sunnmøre Turistforening, brev av 10.09.2007

Turistforeningen holder til i Ålesund og vi noterer oss henvendelsen. Vi er ikke enig med Turistforeningen og viser til at hele lokalbefolkningen i Vanylven kommune tilkjennegir sin positive holdning til utbyggingen ved at de ikke har gitt anmerkninger under uttaleperioden. Skår småkraftverk blir en berikelse for både lokalmiljøet og samfunnet med sin deltakelse i ren produksjon av el-kraft, et positivt tiltak i et utkantstrøk.

7) Rolf Arne Skår, brev av 22.08.2007

Rolf Arne er bror til byggherren Ottar Skår. Rolf Arne har valgt å ta grunnvann fra brønn nede ved hovedveien, på Ottar Skår sin eiendom. Vannet blir pumpet opp til bostedet. Se vedlegget fra Rolf Arne Skår. Brønnen ligger ca. 145 m. nedenfor stasjonshuset. Dersom kommuna skal utvide det kommunale vannverknettet vil bebyggelsen på Skår bli inkludert i dette.

Tussa har allerede foreslått at jordkabelen fra stasjonshuset skal kobles mot A-masten for 22 kV linja, som ligger østenfor Rolf Arne sin eiendom. Se kartvedlegg.

Kulpene som her nevnes ligger straks oppstrøms vanninntakene til Ottar Skår og bebyggelsen på ytre Skår. Det finnes ikke fisk i Skårelva, og med hensyn til bading så er vel det ikke tillatt i kummer for drikkevannsinntak.

Regner med at dette dekker det som vi behøver som uttrykk for vårt syn på saken, vi utdyper det gjerne dersom det er ønskelig.

Håper at NVE vil se positivt på dette og dermed hjelpe til slik at prosjektet kan realiseres. Det vil få stor betydning for oss alle."

Justerte planer

Etter dialog med NVE i etterkant av sluttbefaringen den 8.10.2008, har søker i brev av 29.1.2009 presentert to alternative inntaksplasseringer i Skårelva, samt presentert en mer detaljert skisse av planlagt anleggsvei. De alternative inntakene er plassert på kotene 345 og 335, og søkers prioriterte alternativ er nå på kote 335. Dette alternativet ligger om lag 160 meter nedstrøms det opprinnelig omsøkte inntaket på kote 360. Ny installert effekt er oppgitt til 1,377 MW og midlere årlig produksjon reduseres til 4,317 GWh.

Norges vassdrags- og energidirektorats (NVEs) merknader

Om søker

Ottar Skår, 6140 Syvde, blir eeneier av Skår kraftverk, etter avtale med de øvrige falleierne. Se videre omtale under avsnittet "arealbruk og eiendomsforhold".

Om søknaden

Ottar Skår søker om tillatelse til følgende utbygging:

1. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:
 - å bygge Skår kraftstasjon på Gnr. 77 Bnr. 1
 - å kjøre anlegget i takt med tilsiget fra bekkeinntaket på kote 360 i Skårelva
2. Etter energiloven om tillatelse til:
 - bygging og drift av Skår kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og jordkabel frem til 22 kV linje som beskrevet i søknaden.

Beskrivelse av området

Skårelva ligger i Vanylven kommune i Møre og Romsdal fylke. Elva har sitt utspring i fjellområdet øst for Syvdefjorden og nedbørsfeltet på 3,39 km² er konsentrert rundt Skåradalen. Feltet er omkranset av flere middels høye topper, som Skåranipa (776 moh), Trollkapphornet (973 moh) og Botnaberget (600 moh). Det er opplyst i søknaden at feltet har en snaufjellandel på 100 % og befinner seg i høydeintervallet mellom kote 360 og 973.

Berggrunnen i hele influensområdet er fattig, med diorittisk til granittisk gneis og migmatitt. Dette er harde og lite næringsrike bergarter som gir opphav til lite krevende vegetasjon. Inntaksområdet på

kote 360 er dominert av fjellskog dominert av bjørk. Det er fattige utforminger av røsslyng/blokkebær som dominerer, med innslag av blåbær og blåbær/krekling i frodigere områder. Nedenfor bjørkeskogen bærer området preg av stortilt granplanting som ble foretatt på 1950-tallet, stedvis helt inntil Skårelvas bredder. Det er bratt terreng i denne delen av utbyggingsområdet og Skårelva går i fosser og stryk delvis over bart fjell. Mens plantefeltet strekker seg nesten ned mot sjøen på elvas vestre bredd blir den avløst av naturbeitemark på den østre siden fra om lag kote 140 til 70. Beitemarka er stor og artsrik, særlig i forbindelse med fuktsig som ser ut til å føre noe baserikt vann. Her finnes flere krevende arter og det er også registrert solblom, som er vurdert som sårbar i norsk rødliste fra 2006. Lokalt har fått verdivurdering B (viktig) i kommunens naturtypekartlegging.

Med unntak av fossefall ble det ikke funnet biologiske verdier i direkte tilknytning til vannveien i den berørte strekningen av Skårelva ved undersøkelsen av biologisk mangfold. Vestlig eksponering gir lite potensial for interessante artsgrupper.

Eksisterende inngrep i vassdraget

Med unntak av et lite vanninntak på kote 57 er Skårelva uten inngrep overfor planlagt stasjonsplassering på kote 20. Vanninntaket forsyner fire av husstandene på Skår med vann. Nedenfor går det vei på bro over elven og en 22 kV luftlinje. Tidligere har det også vært kværn og slipesteiner nedstrøms planlagt kraftstasjon, dette er nå fjernet. Tidligere aktiviteter i det planlagte utbyggingsområdet har vært skogshogst, granplanting, beite og seterdrift.

Teknisk plan

Skår kraftverk planlegges uten reguleringsmagasin og overføringer. Det er ikke presentert alternative utbyggingsløsninger.

Inntak

Inntaket var opprinnelig planlagt på kote 360 med en betongdam som ville være 4 meter høy og 13 meter lang. Damvolumet ville blitt på 540 m³. Inntaksplasseringen ble av NVE vurdert som problematisk fordi det i dette området er bratte skrenter med mye løsmasser ned mot elven og tiltaket ville medført store terrenginngrep. Søker har, som nevnt under avsnittet "justerte planer", prioritert inntaksplassering på kote 335. Dette alternativet ligger om lag 160 meter nedstrøms det opprinnelige omsøkte inntaket på kote 360. Terreng langs elvens bredder er her slakere og dammen får derfor større mål. Foreløpige anslag tyder på at dammen får en høyde på 5,5 – 6 meter og en lengde på ca. 17 meter.

Rørgate

Rørgaten er tenkt utført i GUP-rør, eventuelt duktile stålrør i nedre del, med diameter på 500 mm. Med inntak på kote 335 vil lengden bli om lag 980 meter, hvorav de nederste 380 er skissert nedgravet. Nesten to tredeler, 600 meter, av rørgaten er planlagt montert i braketter i dagen. I det bratteste partiet vil det bli montert modifisert stigearrangement på begge sider av rørgaten for lettere og sikrere adkomst. Rørgaten vil i hele sin lengde føres på østsiden av elven med opptil 100 meter avstand fra denne pga vanskelig terreng.

Kraftstasjon

Stasjonsbygget er planlagt oppført på kote 20 på østsiden av elven og vil ha en grunnflate på 50 m². Fra stasjonen vil vannet ledes i en kort kanal ut i eksisterende elveløp. Her skal det installeres en

horisontalt montert Pelton-turbin med effekt på 1,4 MW. Maksimal slukeevne blir 0,5 m³/s, som tilsvarer 155 % av middelvannføringen som er 0,322 m³/s. Minste slukeevne er 0,014 m³/s.

Elektriske anlegg

Generatoren får en ytelse på 1,6 MVA og en spenning på 0,69 kV. Spenningen transformeres opp til 22 kV i en transformator med en ytelse på 2,0 MVA som monteres i en kiosk utenfor stasjonshuset. Tussa Nett AS er områdekonsesjonær og sier i sin uttalelse at det er kapasitet i distribusjonsnettet til å ta i mot produksjonen fra Skår kraftverk. Den opprinnelige avtalen utløp 16.11.07, men NVE har mottatt bekreftelse på at avtalen ble fornyet den 27.11.08.

Veier

Det skal etter planen bygges traktorvei opp til inntaket på kote 360 samt ned til stasjonsområdet på kote 20. Den skal i følge søknaden benyttes for å kjøre opp nødvendig utstyr, mens det er opplyst at selve betongmassen til inntaksdammen skal føres opp med helikopter. Det er i søknaden ikke opplyst hvor lange veistrekningene blir. Veien skal ikke brukes etter anleggsperioden, men gro igjen av seg selv.

Massetak og deponi

I følge søknaden ordner byggherren massetak, mens det ikke er behov for noe deponi. Etter endt anleggsperiode skal massetak avsluttes og tilstelles.

Hydrologiske virkninger

Nedbørfeltet til Skårelva med vassdragsnummer 093.32 har en størrelse på 3,39 km² ved planlagt inntakspunkt. Estimert årlig middelvannføring ved inntakspunktet er på 0,32 m³/s, som med en usikkerhet i feltet på ± 20 % vil ligge i intervallet 0,26 – 0,39 m³/s.

Vassdraget er underlagt kystregime og flommer kan oppstå hele året. De største flommene oppstår om høsten og vinteren, mens lavvannføringene inntreffer om vinteren og midt på sommeren. Feltet har en snaufjellandel på 100 %, noe som gjør feltet svært raskt.

Alminnelig lavvannføring er i søknadens vedlegg nr. 9 om hydrologiske data beregnet til rundt 4 l/s/km², som for prosjektets nedbørfelt på 3,39 km² gir 13,5 l/s. 5-persentilverdier for sommer- og vintersesongen er beregnet til henholdsvis 24 og 12 l/s.

Skårelva kraftverk er planlagt uten slipp av minstevannføring. For beregning av restvannføring ved realisering av omsøkt prosjekt er det tatt utgangspunkt i største/minste slukeevne for turbinen som er 0,500/0,014 m³/s. I et normalår med årsavrenning på 0,32 m³/s vil vannføringen være mindre enn laveste slukeevne i om lag 11 % av tiden (40 dager), mens den vil være større en største slukeevne i 18 % av tiden (66 dager). I 71 % av tiden vil dermed vannføringen bli redusert til eventuelt tilsig fra restfeltet nedenfor inntaket som har en størrelse på ca. 1 km² og en middelvannføring på 65 l/s. I perioder med lite nedbør vil bidraget være svært begrenset.

Produksjon og kostnader

Det opprinnelige prosjektet hadde en beregnet produksjon på 4,73 GWh til en kostnad av 10,6 mill. kr, som gav en utbyggingspris på 2,24 kr/kWh ved beregning i 2006. Ved flytting av inntaket til kote 335 er ny beregnet produksjon redusert til 4,32 GWh, men ny kostnadsberegning er ikke utført.

NVE har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader og det har ikke fremkommet vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det vil likevel være søkers ansvar å vurdere den bedriftsøkonomiske lønnsomheten i prosjektet.

Arealbruk og eiendomsforhold

Ifølge søknaden vil permanent arealbehov for tiltaket være om lag 6,5 dekar, fordelt på inntaksområde (0,5 dekar), rørgate (5 dekar) og kraftstasjon (1 dekar). Areal for jordkabel er ikke inkludert. I anleggsfasen vil anlegget berøre et område på 29 dekar, der det særlig er anleggsvei og rørgate som vil kreve plass. Midlertidige områder skal tilbakeføres når anleggsarbeidet er utført.

Kraftstasjonsområdet, nedre deler av rørgaten samt tilknytning til nett med jordkabel skal ligge på utbygger Ottar Skår sin eiendom, Gnr. 77 Bnr. 1. Inntaket og øvre deler av rørgaten ligger i et felles beiteområde. Alle grunneiere/rettighetshavere inngikk avtale med utbygger den 28.7.2005 og har gitt Ottar Skår rettigheter til utbygging og drift av Skår kraftverk. NVE tar forbehold om eventuell tidsbegrensning for avtalen.

Berørte grunneiere/rettighetshavere er Ottar Skår (Gnr/Bnr 77-1), Marie Skår (Gnr/Bnr 76-2), Vermund Vedlog (Gnr/Bnr 77-2), Bjørn Skår for Rune Skår (Gnr/Bnr 76-1) og Rolf Arne Skår (Gnr/Bnr 77-3).

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

Tiltaket ligger i LNF-området i kommuneplanens arealdel. Før ev. bygging av kraftverk må arealbruken være i samsvar med kommuneplanen.

Samlet plan (SP)

Prosjektet er ikke behandlet i Samlet plan.

Verneplan for vassdrag

Vassdraget inngår ikke i vassdrag som er vernet.

Inngrepsfrie områder

Prosjektet vil ved realisering føre til tap av om lag 1,5 km² av Inngrepsfrie naturområder i Norge (INON) i sone 2, som er 1-3 km fra inngrep.

Nasjonale laksevassdrag

Tiltaket berører ikke nasjonale laksevassdrag eller laksefjorder.

Høring og distriktsbehandling

Vanylven kommune råder NVE til å stille strenge krav til skånsom opparbeiding av anlegget slik at landskapet ikke blir vesentlig forringet. Kommunen påpeker at tiltaket ligger i et av de villeste og mest naturskjønne områdene i Vanylven kommune og at prosjektet vil være synlig fra andre siden av fjorden. Kommunen skriver også at redusert vannføring i elven trolig vil ha en særdeles negativ effekt for lokalmiljøet på Skår.

Møre og Romsdal fylke konkluderer med at de landskapsmessige konsekvensene ikke er godt nok synliggjort i søknaden og anser disse som hovedutfordringen ved prosjektet. Fylke ønsker også en vurdering av alternativt prosjekt med inntak nedenfor fossen i overkant av beitemarka. Fylket tilrår ikke fritak fra krav om slipp av minstevannføring av økologiske hensyn.

Statens vegvesen, Region midt, har ingen merknader til omsøkt prosjekt.

Ålesund – Sunnmøre Turistforening viser til rapporten om påvirkning på biologisk mangfold, der det konkluderes med at tiltaket vil ha middels/stor negativ effekt for de kartlagte verdiene. Foreningen viser også til at det planlegges et annet kraftverk i umiddelbar nærhet, og ber om at det ikke gis konsesjon til bygging av Skår kraftverk.

Tussa Nett AS sier i sin uttalelse at det er kapasitet i Tussa Nett AS sitt distribusjons- og regionalnett til å ta i mot produksjon fra Skår småkraftverk. Selskapet kan om ønskelig ta på seg driftsansvaret for høyspentanlegget i kraftstasjonen. Nettavtalen hadde opprinnelig en tidsavgrensning frem til 16.11.2007, men NVE har mottatt bekreftelse på at avtalen ble revidert den 27.11.2008.

Istad Nett AS uttaler at det med dagens nett og mange nye småkraftverk i bygge – eller planleggingsfase, tidvis kan oppstå kapasitetsproblemer. Det er derfor behov for å koordinere tilknytning av nye kraftverk i området med kapasitetsøkning i nettet. Under forutsetning av koordinering og avklaring med Tussa Nett om nettilknytning av Skår småkraftverk har Istad Nett AS, som er utredningsansvarlig i Møre og Romsdal, ingen ytterligere merknader til at anlegget gis konsesjon i henhold til søknaden.

Rolf Arne Skår har vannforsyning fra Skårelva og krever at det sikres ny vannforsyning under og etter eventuell utbygging dersom det viser seg at denne blir negativt påvirket av prosjektet. Jordkabelen skal etter planen legges over hans eiendom, dette blir ikke akseptert. Rolf Arne Skår påpeker videre at tiltaket vil føre til at fossene i elven blir borte og med dem kulpene som nyttes til bading og fisking om sommeren.

Tiltakets virkninger

Nedenfor er det gitt en oversikt over hva NVE anser som de viktigste fordeler og skader/ulempes ved det planlagte tiltaket:

Fordeler

- Utbyggingen vil gi lokal aktivitet og verdiskapning i anleggsperioden og inntekter til utbygger og Vanylven kommune
- Prosjektet vil gi en viss økning i kraftproduksjonen med inntil 4,32 GWh

Ulemper

- Landskapsmessig vil området forringes med redusert vannføring i elven, synlig rørgate i dagen på deler av utbyggingsstrekningen samt inngrep i forbindelse med fremførsel av anleggsvei.
- Tiltaket vil i noen grad redusere verdien området har i dag for friluftsliv og rekreasjon

NVEs vurdering

Den planlagte utbyggingen gjelder et småkraftverk med inntak, dels nedgravet og åpen rørgate med tilhørende anleggsvei samt kraftstasjonsbygning med adkomstvei og tilkobling til fordelingsnett. NVE vurderer prosjektet til å ha akseptabel lønnsomhet. Høringspartene er delt i synet på omsøkt utbygging.

Hydrologi

Realisering av planene vil redusere vannføringen på berørt strekning, som har en lengde på om lag 1 km. Det søkes om å drifte kraftverket uten slipp av minstevannføring, noe som medfører at vannføringen nedstrøms inntaket vil bli redusert til restvannføring utenom perioder med overløp når kraftverket er i drift samt i perioder der vannføringen er mindre enn kraftverkets minste slukeevne på 14 l/s. Av søknadens varighetskurver fremkommer det at kraftverket vil være i drift i ca. 95 % av tiden, men flomtap ved inntaket vil likevel utgjøre ca. 48 % av tilsiget grunnet vassdragets sterke flomregime.

Skårelvas vannføring er preget av markerte flomtopper som kan inntreffe hele året, men som ser ut til å nå de største høydene på høsten og tidlig vinter. Lavvannperiodene opptrer oftest i februar-mars og i juni-juli. Vannføringen er jevnlig oppe i 4 m³/s, mens det planlagte kraftverkets maksimale slukeevne er på 0,5 m³/s. I et middels år er vannføringen større enn største slukeevne i 66 dager, mens vannføringen blir begrenset til restvannføring i 259 dager. Restfeltet nedstrøms opprinnelig inntaksplassering har en størrelse på ca. 1 km², som ville gitt en midlere restvannføring på om lag 65 l/s. Ny prioritert inntaksplassering reduserer ikke restfeltet i særlig grad, men restfeltet er lite og vil bidra med svært lite vann i tørre perioder.

Biologisk mangfold

Berggrunnen i området for det omsøkte tiltaket er dominert av ulike typer gneis. Det er mest granittholdig, biotittholdig gneis, men øyegneis er også vanlig. Disse harde og dels sure bergartene gir bare opphav til nøysom og fattig flora, men isolerte partier med gabbro og anortositt gjør at en stedvis kan finne mer krevende arter.

I øvre del av influensområdet, ved planlagt inntaksdam på kote 335, er dominerende vegetasjonstype en fjellskogutforming av røsslyng-blokkebærskog. Feltsjiktet er dominert av arter som røsslyng, blokkebær, blåbær, skrubbebær, bjørnkam og flekkmarhånd. Det er tidligere drevet seterdrift i området, men driften tok slutt før 1940 og området er lite preget av tidligere beite i dag. Langs elven finnes det stedvis noen mer krevende arter som brudespore (NT), gulsildre, svarttopp og sumphaukeskjegg. Brudespore er fuktkrevende og vil mest sannsynlig kunne bli skadelidende dersom det planlagte tiltaket gjennomføres. På ca. kote 300 går både elven og terrenget rundt bratt ned mot Syvdsfjorden. I dette bratthenget er det et ca. 50 år gammelt plantefelt med gran på østsiden av elven der anleggsvei og rørrasé er tenkt anlagt. Plantefelt som dette er relativt uinteressante i biologisk sammenheng, i og med at slike relativt unge, ensaldrete og tette bestander svært sjelden gir grobunn for interessant arts mangfold, særlig ikke i områder der gran ikke er et hjemmehørende treslag.

På ca. kote 160 blir granfeltet avløst av en artsrik beitemark. Beitet opphørte for om lag ti år siden, men lokaliteten er fortsatt sterkt preget av tidligere hevd. Flere steder kommer det opp kildefremspring, som ser ut til å føre mer baserikt vann enn resten av området og som gir opphav til mer krevende arter som dvergjamne, fjelltistel, gulsildre, gulstarr og loppestarr. Solblom (*Arnica montana*), som har status VU (sårbar) i Norsk rødliste, er registrert to steder i beitemarka.

Nedenfor beitemarka er det fulldyrket mark, adskilt fra beitemarka med et gjerde. Planlagt kraftstasjonsområde er sterkt kulturpåvirket og innehar mindre verdier med hensyn til biologisk mangfold.

Det er opplyst i søknaden at det ikke finnes fisk på planlagt utbygget strekning, men dette motstrides av en av høringspartene; Rolf Arne Skår. I og med at det ikke finnes innsjøer eller tjern i Skårelvas nedbørfelt må det dreie seg om en liten sjørretbestand og det kan nok variere litt hvor høyt den kommer opp fra år til år. Noe opplagt vandringshinder ved kote 20, der kraftstasjonen er planlagt, kunne imidlertid ikke identifiseres ved NVEs befaring. Det hekker fossefall i vassdraget, noe som indikerer god bunndyrproduksjon i Skårelva, som har relativt liten vannføring og som også innehar en del relativt uproduktive arealer i form av fosser og raske stryk. Møre og Romsdal fylke viser også til forekomst av fossefall og påpeker at det ikke er gjort noen nærmere undersøkelse av vannstrengen. Fylket vil heller ikke anbefale at det gis konsesjon til å drifte kraftverket uten at det stilles krav til minstevannføring. NVE stiller seg bak fylkets anbefaling. Minstevannføring vil sikre noe bunndyrproduksjon, selv om fossefallet sannsynligvis vil gå ut av lokaliteten ved eventuell utbygging. Restfeltet på 1 km² er lite, og vil bidra med minimalt tilslag i tørre perioder.

Forekomst av brudespore i øvre del av planlagt utbygget strekning indikerer kalkrike tilslag til elva. Forekomster av flere krevende arter som gulsildre og solblom andre steder i influensområdet tyder på at området har en rikere berggrunn enn søknadens grove geologiske kart, gjengitt fra NGU, skulle tilsi.

Beitemarka på Skår er kartlagt i kommunens naturtyperegistrering og har fått verdien B, regionalt viktig. Størstedelen av arealet kan føres under vegetasjonstypen "fuktig fattigeng", men det finnes også delområder som hører inn under "frisk fattigeng – jordnøtteng", der alle utformingene er vurdert som sterkt eller kritisk truet. Identifisering av rødlistet art, solblom, øker verdivurderingen. Ålesund – Sunnmøre Turistforening viser i sin uttalelse til negative effekter på biologisk mangfold når de går i mot konsesjon for bygging av Skår kraftverk. NVE er av den oppfatning at det omsøkte prosjektet vil berøre naturverdiene på beitemarka i liten grad, i det rørgaten og anleggsveien i dette området er planlagt i beitemarkas ytterkant mot Skårelva mens naturverdiene er kartlagt i de mer sentrale delene. Solblom er en art som er knyttet til kulturmark, først og fremst slåttenger, men finnes også på beitemark som i dette tilfellet. I og med at beitemarka ikke lenger holdes i hevd vil dagens naturverdier etter hvert gå ut og sannsynligvis erstattes med blant annet høystaude bjørkeskog.

Utover de rødlistede plantene solblom og brudespore er også hubro, vurdert som sterkt truet, registrert i området. Det at hubro er hørt ved Skår gjør at fuglen etter all sannsynlighet hekker i området. Arten er sårbar for forstyrrelser i hekkeperioden og ved eventuell tillatelse til bygging av Skår kraftverk er dette noe som må tas hensyn til. Av registrerte truede arter er det bare brudespore som vil bli direkte berørt dersom det omsøkte tiltaket får konsesjon. Brudespore har status NT (nær truet) i Norsk rødliste 2006. NVE mener statusen ikke fordrer at spesifikke avbøtende tiltak må iverksettes overfor arten dersom Skår kraftverk får konsesjon.

NVE mener at tiltakets virkninger på biologisk mangfold og naturtyper er akseptable. Å ivareta utbyggingsstrekningens økologiske funksjon med produksjon av evertebrater er likevel betydningsfullt og det er derfor viktig å opprettholde en viss minstevannføring nedenfor planlagt inntak. NVE støtter derfor Møre og Romsdal fylke i deres vurdering om at det bør slippes minstevannføring på berørt strekning ved eventuell utbygging.

Landskap og friluftsliv

Skår og Skårelva ligger om lag midtveis inne i Syvdsfjorden med vestlig eksponering. Prosjektområdet ligger rett under Skåratindene og er av Vanylven kommune vurdert som et av de mest

ville og naturskjønne områdene i kommunen. Skårelva danner en markert foss i bratthenget ovenfor beitemarka, som er godt synlig både fra riksvei 652 som går på østsiden av Syvdsfjorden nedenfor Skår og fra riksvei 61 som går på vestsiden av fjorden.

Området for planlagt utbygging er i liten grad brukt til friluftsliv av andre enn de som bor på Skår, som benytter Skåradalen blant annet som jaktterreng og nedre del av utbyggingstrekingen til fiske og bading i kulpene. Interessene knyttet til bading og fiske i dette området, fremmet av Rolf Arne Skår, kan etter NVEs syn sikres gjennom pålegg om slipp av minstevannføring fra det planlagte inntaket. Det går sti opp til området både på nord – og sørsiden av Skårelva. Stien fra nordsiden krysser Skårelva i området der det prioriterte alternativet for inntaksplassering er planlagt ved kote 335. Ved eventuell tillatelse til prosjektet må fremtidig ferdsel over elven sikres gjennom detaljplanlegging.

Møre og Romsdal fylke og Vanylven kommune er opptatt av de landskapsmessige konsekvensene prosjektet kan medføre. Det er særlig den midtre og svært bratte delen av traséen med tilhørende anleggsvei partene mener vil kunne redusere områdets landskapsverdi, spesielt sett fra vestsiden av Syvdsfjorden. Fylket påpeker at anleggsveien i dette området er tegnet inn parallelt med rørgaten i søknaden, noe som ikke er gjennomførbart i deler av terrenget som har en stigning på 30°. Fylket har tatt kontakt med utbygger og fått opplyst at anleggsveien vil bli lagt i slynger i øvre del av beitemarka og i området som er plantet til med gran. Her vil det måtte være nødvendig med sprengning, uten at dette er nærmere konkretisert, og fylket mener at de reelle landskapsmessige konsekvensene av tiltaket ikke er tilstrekkelig synliggjort. Fylket ønsker også vurdering av alternativ plassering av inntak, for eksempel nedenfor den eksponerte fossen i overkant av beitemarka.

Som nevnt under avsnittet "Justerte planer" har NVE vært i dialog med søker i etterkant av befaring av området og fått presentert to alternative inntaksplasseringer samt en klarere skisse av rørtrasé og anleggsvei. Her fremgår det, som Møre og Romsdal fylke beskriver, at anleggsveien vil gå i slynger i de øvre, bratte partiene og ikke parallelt med rørtraséen som det i utgangspunktet var skissert. Ved den opprinnelige planlagte inntaksplasseringen ved kote 360 går elven i et markert juv med en markert løsmasserygg langs elvens søndre bredde, hvor rørgaten var tenkt plassert. Ved befaring ble denne løsningen av NVE vurdert som uheldig, i og med at det ble vurdert som svært vanskelig å stabilisere vollen etter anleggsarbeid. Ved inntaksplassering på kote 335, som er søkers nye prioriterte alternativ, omgås dette problemet i og med at den omtalte løsmassevollen ikke markerer seg tydelig her. NVE er derfor av den oppfatning at inntaksplassering på kote 335 er å foretrekke. Ytterligere beskrivelse og tilrettelegging for tiltaket er noe NVE får oversendt og tar stilling til i forbindelse med detaljplanlegging, etter at eventuell konsesjon er gitt.

Møre og Romsdal fylke uttaler at de kunne ønske seg en vurdering av et alternativt prosjekt, med inntak nedenfor den mest markerte fossen i Skårelva. I dette området går elven i et relativt dypt juv og etablering av inntak i området vil være et omfattende prosjekt. Fallhøyden kraftverket vil kunne utnytte ville blitt redusert med 150 – 200 meter og søker avviser at dette er noe alternativ.

Rørgaten, som etter planen skal ligge i dagen fra og med øvre del av beitemarka/nedre del av granplantefeltet og opp til endelig inntaksplassering, vil få en diameter på 500 mm. NVE mener på generelt grunnlag at åpen rørgate i eksponert terreng er uheldig. I dette tilfellet er imidlertid tiltaksområdet lite brukt av andre enn de som bor på Skår og fra vei eller sjø kan området bare sees på relativt lang avstand. Et rør, med en diameter på 500 med mer, vil derfor etter NVEs mening i liten grad markere seg i landskapet og den vil heller ikke utgjøre et vandringshinder for folk eller dyr i området. Alternativet, som i dette tilfellet hadde vært å sprengne rørgaten ned, vil kunne prege landskapet i større grad. Anleggsveien, som skal gå i slynger oppover i terrenget i det aktuelle området, vil etter NVEs syn potensielt kunne utgjøre en større landskapsestetisk utfordring enn selve rørgaten. Valg av veitrasé må sees i sammenheng med valg av løsning for vannveien og ivaretas

gjennom NVEs godkjenning av detaljplanene og oppfølging i byggetiden i etterkant av en eventuell konsesjon. Ovenfor bratthenget og frem til prioritert alternativ for inntaksplassering, vil imidlertid nedgraving/sprengning av rørgaten være å foretrekke, fremfor åpen løsning som skissert i søknaden.

Som nevnt under avsnittet "hydrologi" vil vannføringen nedenfor inntaket begrenses til restvannføring 259 dager i året. Fossen Skårelva danner i bratthenget ovenfor beitemarka er godt eksponert og synes godt fra veien på begge sider av Syvdsfjorden. En slik nærmest tørlegging av berørt strekning i ca. 70 prosent av tiden mener NVE er problematisk og ved eventuell utbygging vil slipp av minstevannføring derfor være nødvendig også fra et landskapsmessig perspektiv.

Med slipp av tilstrekkelig minstevannføring forbi inntaket er NVE av den oppfatning at tiltakets konsekvenser for landskap og friluftsliv vil være akseptable.

Kulturminner

Det er ikke kjente kulturminner i utbyggingsområdet. Møre og Romsdal fylke har ingen innvendinger i forhold til temaet, men vi minner om den generelle aktsomhetsplikten ved en eventuell konsesjon.

Linjetilknytning

I søknaden er det skissert at det planlagte kraftverket skal knyttes til eksisterende strømmett med en jordkabel, som vil få en lengde på ca 180 meter. Deler av traséen er planlagt over gnr. 77 bnr. 3, som er eid av Rolf Arne Skår, som ikke aksepterer ikke denne løsningen. Tilknytningslinjer som denne bygges normalt innenfor områdekonsesjonen til lokal netteier, som i dette tilfellet er Tussa Nett AS.

Andre forhold

Vanninntaket på kote 57 forsyner 4 husstander på Skår med vann. Dette bidrar til viktigheten av å sikre minstevannføring i Skårelva ved eventuell utbygging. I tillegg er gnr. 77 bnr. 3 forsynt med vann fra brønn nedstrøms planlagt kraftstasjonsområde, som i følge Rolf Arne Skår forsynes med vann gjennom grunnen fra Skårelva.

Det er en forutsetning ved en eventuell konsesjon at drikkevann ikke skal få redusert kvalitet verken i anleggs – eller driftsfase. Det er dermed utbyggers ansvar å sikre at vannforsyningen både til drikkevannsinntaket på utbyggingsstrekningen og brønnen nedstrøms kraftstasjonsområdet opprettholdes og ikke forringes kvalitetsmessig som følge av eventuell utbygging. Ved eventuelle forsynings – eller kvalitetskomplikasjoner plikter utbygger å sørge for ny vannforsyning.

Oppsummering

NVE mener det planlagte kraftverket kan bidra til å styrke det lokale næringsgrunnlaget og ser dette som positivt. I tillegg vil kraftverket gi noe økt kraftproduksjon i området. På den andre siden mener NVE at det kan knytte seg en del landskapsmessige utfordringer til prosjektet med redusert vannføring i eksponert foss, åpen rørgate og dels komplisert anleggsvei i bratt terreng. Det er videre grunn til å tro at sterkt redusert vannføring i Skårelva vil ha negativ effekt for lokalmiljøet på Skår. Med avbøtende tiltak som flytting av inntak nedstrøms opprinnelig omsøkt alternativ og slipp av relativt stor minstevannføring forbi inntaket hele året vil skadevirkningene etter vårt syn reduseres til et akseptabelt nivå. Vi kan ikke se at det foreligger andre forhold som berører allmenne interesser i vesentlig grad.

NVEs konklusjon

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at fordelene og nytten ved bygging av Skår kraftverk overstiger skader og ulemper for allmenne og private interesser som blir berørt. Kravet i vannressursloven § 25 vil da være tilfredsstillt. NVE gir i medhold av vannressursloven § 8 tillatelse til å bygge Skår kraftverk. Tillatelsen gis på nærmere fastsatte vilkår. Dette vedtaket gjelder kun tillatelse etter vannressursloven.

Forholdet til energiloven

Det er fremlagt planer for installasjon av elektrisk høyspentanlegg og en ca. 180 meter lang jordkabel frem til eksisterende linjenett. Tussa Nett AS er områdekonsesjonær og kan om ønskelig påta seg driftsansvaret for anlegget. Nødvendige høyspentanlegg, inkludert transformering, kan bygges i medhold av nettselskapets områdekonsesjon. Vi vil her vise til våre merknader foran under avsnittet "linjetilknytning".

Merknader til konsesjonsvilkår etter vannressursloven

Post 1: vannslipp

Ved den opprinnelige inntaksplasseringen på kote 360 var middelvannføringen beregnet til å være 0,322 m³/s og denne forventes ikke å øke nevneverdig ved ny inntaksplassering på kote 335. 5-persentilverdiene ved inntaket er beregnet til å være 24 og 12 l/s for henholdsvis sommer- og vintersesong.

Møre og Romsdal fylke mener at det ved en eventuell konsesjon bør settes krav til minstevannføring på utbyggingsstrekningen. Vanylven kommune oppfordrer til å stille visse krav til en skånsom utføring av anlegget, spesielt i forhold til fjernvirkningen av tiltaket som vil være synlig fra andre siden av fjorden og som ligger i et av de mest naturskjønne områdene i kommunen. Kommunen mener videre at redusert vannføring i Skårelva vil ha negativ effekt på lokalmiljøet på Skår. NVE mener det er nødvendig med slipp av minstevannføring hele året i og med at vannføringen nedstrøms inntaket vil bli redusert til minstevannføring og eventuelt restfeltbidrag i 70 prosent av tiden, fordelt over hele året. Minstevannføringen er nødvendig for å sikre ivaretagelse av utbyggingsstrekningens økologiske funksjon, drikkevannsforsyning samt landskap og friluftsliv.

Basert på dette fastlegges følgende minstevannføring:

Fra 1. mai – 30. september	30 l/s
Fra 1. oktober – 30. april	12 l/s

Da det ikke er oppgitt noen energiekvivalent i søknaden har ikke NVE utregnet brutto produksjonstap ved slipp av minstevannføring. I og med at oppgitt utbyggingspris er lav, 2,24 kr/kWh, vil kravet til slipp av minstevannføring etter NVEs syn ikke ha avgjørende betydning for økonomien i prosjektet.

Tiltakshaver pålegges å dokumentere at kravet om minstevannføring overholdes ved at måleanordning etableres ved inntaket. Den tekniske løsningen fastsetts under detaljplanleggingen. Dataene skal forelegges NVE ved forespørsel.

Kraftverket skal kjøres jevnt og etter tilsig. Alle endringer skal skje gradvis og typisk start/stopp – kjøring skal ikke forekomme. Dersom tilsiget er mindre enn kravet til minstevannføring skal hele tilsiget slippes forbi.

Post 4: Godkjenning av planer, landskapsmessige forhold, tilsyn m.v.

Detaljplaner for inntak, rørgatetrase, anleggsvei og kraftstasjon må sendes til NVEs regionkontor i Førde før arbeidet blir igangsatt. NVE skal godkjenne detaljplanene. Vi viser ellers til våre merknader foran under avsnittet "forholdet til energiloven".

Det skal ikke bygges permanent vei i forbindelse med anleggsarbeidet med rørgaten og inntaksdammen. Anleggsveien skal så langt det er formålstjenlig tilbakeføres i sin helhet og det skal legges stor vekt på å ivareta landskapsverdiene. Geografiske forhold gjør at terrengskader vil synes relativt lenge i området, det er derfor viktig å vise stor aktsomhet i anleggsperioden. Inntaksdammen skal plasseres på ca. kote 335. Endelig plassering og utforming må komme frem i detaljplanene og skal godkjennes av NVE. Inntaksdammen skal ikke utgjøre et hinder for ferdsel i området der stien krysser elven i dag.

Rørgaten skal graves/sprenges ned med mulig unntak av det bratteste partiet i midtre del, i området der det står et plantefelt med gran. Det skal legges stor vekt på at rørgatetraseen blir så lite synlig som mulig. Detaljplaner må sendes NVE til godkjenning. Anlegget sin konsekvensklasse må avklares etter forslag fra eier. Konsekvensklassen er avgjørende for hvilke sikkerhetsmessige krav som vil bli stilt. Blir anlegget klassifisert i klasse 1 eller høyere må NVE-godkjente rådgivere benyttes.

Av hensyn til hubro skal det søkes unngått å gjøre forstyrrende anleggsarbeid overfor beitemarka i hekkeperioden, som er antatt å være i tidsrommet 20. mars til 20. juli.

Post 5: Naturforvaltning

Standardvilkår for naturforvaltning tas med i konsesjonen, selv om det i dag synes som lite aktuelt å pålegge ytterligere avbøtende tiltak. Eventuelle pålegg i medhold av dette vilkåret må være relatert til skader forårsaket av tiltaket og stå i rimelig forhold til tiltakets størrelse og virkninger.

Post 6: Automatisk fredete kulturminner

Ingen automatisk fredete kulturminner er kjent i området. NVE viser til den generelle aktsomhetsplikten som utbygger har i forhold til automatisk fredete kulturminner. Utbygger plikter å varsle Møre og Romsdal fylke ved eventuelle funn.

Post 8: Terskler m.v.

På dette tidspunktet er det lite aktuelt med krav om terskler eller andre biotopjusterende tiltak etter vilkåret på berørt strekning. Det er likevel tatt med standard vilkår om dette dersom det i fremtiden kan bli aktuelt.

Andre merknader

Alle grunneiere/rettighetshavere inngikk avtale med utbygger den 28.7.2005 og har gitt Ottar Skår rettigheter til utbygging og drift av Skår kraftverk. NVE tar forbehold om eventuell tidsbegrensning for avtalen. Dersom avtalen ikke lenger er gyldig, må ny avtale være på plass før videre planlegging og byggestart kan begynne.

Forholdet til plan- og bygningsloven

Området er avsatt som LNF – område i kommuneplanens arealdel. Forholdet til plan- og bygningsloven må avklares med kommunen.

Forholdet til forurensningsloven

NVE har ikke myndighet til å gi tillatelser etter forurensningsloven, verken i anleggs- eller driftsfasen. Møre og Romsdal fylke kan ifølge sin uttalelse ikke se av utbyggingsplanene at det er nødvendig med behandling etter forurensningsloven.